

Medi natural > Espais naturals protegits |

ESPAIS D'INTERÈS NATURAL DEL DELTA DEL LLOBREGAT (2006)

Xavier Basora - X3 Estudis Ambientals

L'Autoritat Portuària de Barcelona inicia la captura dels peixos que viuen a la llacuna sorgida a l'antiga llera del riu Llobregat, i aquesta acció representa un pas previ per a cobrir-la i construir-hi els nous accessos al port de Barcelona. Les entitats ecologistes continuen al llarg de l'any la seva campanya contra aquest cobriment, adduint-hi raons d'incompliment de la legislació. D'altra banda, es constitueix a l'agost un nou consorci per a coordinar les actuacions de millora del tram final del riu Llobregat. Entre juliol i octubre, es posa en marxa un sistema per a reutilitzar les aigües

tractades a la depuradora del Baix Llobregat i millorar l'estat del riu. La franja marítima de davant del delta del Llobregat queda finalment exclosa de la Xarxa Natura 2000, la qual cosa permet plantejar una possible ampliació de l'aeroport del Prat.

Antecedents [2005](#), [2005](#), [2004](#)

Des que el setembre de 2004 es va inaugurar oficialment el [DESVIAMENT DEL RIU LLOBREGAT](#), diverses entitats ecologistes encapçalades per DEPANA (Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural) havien mostrat la seva oposició al cobriment de l'antiga llera del riu, una actuació projectada amb la finalitat de construir-hi els nous accessos viaris i ferroviaris al [PORT DE BARCELONA](#).

Continua la campanya ecologista contra el cobriment de l'antiga llera del Llobregat

El febrer de 2006, l'Autoritat Portuària de Barcelona (APB) va iniciar, amb el suport de pescadors professionals, la captura i expulsió dels 27.000 peixos que vivien a la llacuna que hi havia a l'antiga llera del Llobregat, la qual cosa significava el pas previ per a cobrir-la. Un mes després, les entitats ecologistes DEPANA i SEO/BirdLife van denunciar que les obres de la nova estació intermodal del port de Barcelona no complien els tràmits administratius que exigia la legislació. Concretament, d'una banda, no s'havia tret l'adscripció al domini públic hidràulic dels terrenys que es cobriren i, de l'altra, no s'havien exposat a informació pública ni el projecte d'estació ferroviària ni l'estudi d'impacte ambiental associat. Segons els grups ecologistes, el problema de terminis que esgrimia l'APB no podia justificar l'incompliment de la legislació.

D'altra banda, els ecologistes van redactar un informe que van lliurar al Govern de la Generalitat on s'enaltien els valors naturals de la nova zona humida (com ara la presència d'espècies d'ocells protegides per llei) i s'hi denunciaven els efectes de les obres.

A principi d'abril, Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) va presentar una moció al ple del Congrés dels Diputats on demanava que es mantingués "una part rellevant" de l'antiga llera del Llobregat. El diputat republicà Joan Tardà va afirmar que el manteniment de la llera era tècnicament compatible amb l'estesa de les vies ferroviàries. A més, ERC va organitzar el diumenge 9 d'abril una concentració a la vella desembocadura del riu Llobregat per protestar contra les obres. Els Verds-Esquerra Ecologista, partit polític federat a Iniciativa per Catalunya-els Verds (ICV), també va adherir-se a les reivindicacions dels grups ecologistes.

DEPANA i SEO/BirdLife van denunciar a mitjan maig que les actuacions de rebliment del riu Llobregat que s'estaven duent a terme no respectaven la declaració d'impacte ambiental del desviament del riu ni l'addenda posterior. Segons les entitats, el riu s'estava cobrint sense retirar-ne els fangs contaminants que hi havia a la superfície i al fons de la llera, amb un volum estimat conjunt d'uns 32.849 m³. Aquest fet podria afectar els dos aqüífers del delta de Llobregat, el superficial i el profund i, de retruc, la qualitat de l'aigua d'una de les reserves hidriques més importants de Catalunya. Les organitzacions ecologistes també van criticar que els treballs no respectaven el període de reproducció de les aus aquàtiques protegides per llei que nidificaven a la llacuna.

L'APB va rebatre les acusacions de les entitats ecologistes dient que les espècies protegides, com el camallarg i el corb

marí, no hi nidificaven perquè eren aus migratòries que ja havien marxat. Pel que fa als llots, l'APB va assegurar que el rebert s'estava fent amb terra i sorra provinents de l'excavació de la nova llera.

Les previsions indicaven que les dues terminals noves de contenidors del port de Barcelona entrarien en funcionament l'any 2008, si bé no seria fins al 2009 o el 2010 quan estarien construïts els enllaços viaris i ferroviaris, sempre que es complissin abans tots els tràmits administratius corresponents (estudi informatiu, projecte, declaració d'impacte ambiental i licitació de les obres).

Les zones marines de davant de l'aeroport del Prat, fora de la Xarxa Natura 2000

El febrer de 2005, la proposta d'ampliació de la **XARXA NATURA 2000** presentada pel Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) va provocar crítiques per part del Departament de Política Territorial i Obres Públiques (DPTOP), l'Ajuntament de Barcelona i la Cambra de Comerç de Barcelona, entre d'altres. Segons van alegar, la protecció d'una franja marítima davant del delta del Llobregat podria hipotecar el creixement de l'**AEROPORT DE BARCELONA**.

L'abril de 2006, el DMAH va presentar una nova proposta que va ser aprovada al setembre. En el cas dels espais naturals del delta del Llobregat, la nova proposta va eliminar les zones protegides a l'àrea marina situada davant de les pistes de l'aeroport del Prat.

Un nou consorci per a millorar el tram final del riu Llobregat

La moció presentada a l'abril per ERC també instava el Govern de l'Estat a signar un conveni de col·laboració amb la Generalitat que garantís una inversió de 12 MEUR per a la millora i regeneració ambiental del Llobregat.

Un mes després, la ministra de Medi Ambient, Cristina Narbona, i el conseller de Medi Ambient i Habitatge, Francesc Baltasar, van acordar que el Ministeri destinaria una partida de 27 MEUR a millorar el tram final del riu Llobregat, entre Martorell i la desembocadura. En virtut d'aquest conveni de col·laboració, que es desenvoluparia entre l'any 2006 i el 2008, es destinarien 12 MEUR a la recuperació ambiental i paisatgística de les riberes i dels espais fluvials del riu Llobregat quan passa per la comarca del Baix Llobregat, i 15 MEUR a actuacions de millora i regeneració ambiental al delta del Llobregat en relació amb el medi aquàtic, a recuperar la biodiversitat i a condicionar-lo per a l'ús públic i divulgatiu.

Atès que les actuacions al riu Llobregat requerien l'entesa de totes les administracions implicades, el DMAH va crear a final d'agost el Consorci per a la Recuperació i Conservació del Riu Llobregat.* El nou ens gestionaria accions d'interès del riu Llobregat referents al sistema fluvial, les rieres, les torrenteres, els marges i les terrasses fluvials; estudiaria, proposaria i gestionaria les actuacions en matèria de paisatges, i coordinaria les intervencions en el conjunt del sistema fluvial per recuperar-lo com a espai natural i com a àmbit per a l'oci. Quedaven excloses de l'àmbit d'actuació del nou Consorci les àrees protegides del delta del Llobregat, la gestió de les quals corresponia al Consorci per a la Protecció i Gestió dels Espais Naturals del Delta del Llobregat, creat el juliol de 2005.

A partir dels recursos que el Ministeri de Medi Ambient es va comprometre a aportar, l'Ajuntament del Prat de Llobregat va anunciar a final d'octubre la creació del "Parc del Riu", una nova zona lúdica de 30 ha que se situaria en el tram del riu Llobregat que queda entre els ponts de l'autovia de Castelldefels i el de Mercabarna. Es preveia que el nou parc fos accessible des del nucli urbà del Prat a través de la ronda de Llevant, que es faria permeable al pas de vianants. El projecte també implicava la plantació de més set mil arbres i arbusts, la construcció d'una base de rem i la creació d'infraestructures de desguàs per a evitar els desbordaments del riu.

S'inicia la reutilització de les aigües tractades a la depuradora del Baix Llobregat

Al juliol Depurbaix, l'empresa pública que gestiona la **DEPURADORA DEL BAIX LLOBREGAT**, va iniciar la reutilització de les aigües depurades (a partir d'un tractament terciari), que fins llavors s'enviaven al mar a través d'un emissari submarí. El projecte, que havia comportat una inversió de 100 MEUR, preveia nous usos per a un volum d'aigua d'uns 50 hm³ l'any. El principal era el manteniment del cabal ecològic del riu Llobregat en el seu tram final, fet que va implicar la posada en marxa d'un sistema de bombeig de les aigües des del Prat del Llobregat, a tocar del mar, fins a Sant Joan Despí.

Els altres usos eren l'abastament del canal de reg agrícola del marge dret del riu, el manteniment de les zones humides construïdes a la nova desembocadura del Llobregat i la creació d'una barrera hidràulica per a evitar la intrusió d'aigua de mar a l'aqüífer del delta. La primera fase d'aquest darrer nou ús va entrar en funcionament a l'octubre amb el bombeig d'aigua al subsòl a través de sis pous de 60 m de profunditat.

Més informació

www.depurbaix.com

www.apb.es

www.depana.org/noticiari/noticia75.html

www.depana.org/noticiari/noticia72.html

http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/espais_naturals/xarxa_natura_2000/xarxa_natura_2000_catalunya.jsp

**El Consorci està integrat pel Consell Comarcal del Baix Llobregat, la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus, la Diputació de*

Barcelona, el Departament de Política Territorial i Obres Públiques i el Departament de Medi Ambient i Habitatge. La seu social es troba al Consell Comarcal del Baix Llobregat.

